

ตอนที่ ๔๕ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๕๐

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๔๕๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร

พระยามานวราชเสวี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๕๐

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๘๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการ
ประกอบโรคศิลปะ

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอม ของรัฐสภา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้” ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
การประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๓
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

ตอนที่ ๔๕ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๕๐

“ปริญาหรือประกาศนียบัตร” หมายความว่า ปริญาหรือประกาศนียบัตรที่ผู้รับได้เข้าฟังคำบรรยาย และเข้ารับการฝึกหัดอบรม จบหลักสูตรที่สถานศึกษานั้นๆ

“โรคศิลปะ” หมายความว่า กิจกรรมใดๆ อันกระทำโดยตรงต่อร่างกายของมนุษย์ในการบำบัดโรคซึ่งรวมตลอดถึงการตรวจโรคและป้องกันโรคในสาขาต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (ก) เวชกรรม คือการบำบัดโรคด้วยยา ด้วยศัลยกรรม ด้วยแสงรัศมี ด้วยสุติกรรมหรือด้วยจิตตวิเคราะห
- (ข) ทันตกรรม คือการบำบัดโรคฟัน หรือการช่างฟัน
- (ค) เกสัชกรรม คือการปรุงหรือผสมยา หรือการประดิษฐ์วัตถุใดๆ ขึ้นเป็นยา
- (ง) การผดุงครรภ์
- (จ) การพยาบาล

“การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน” หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยความรู้อันได้ศึกษาตามหลักวิทยาศาสตร์

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๕๐

“การประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ” หมายความว่า
การประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยความรู้จากตำราหรือการ
เรียนสืบทอดกันมาอันมิใช่การศึกษาตามหลักวิทยาศาสตร์

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
การประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๓
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงเพื่อ

(๑) วางระเบียบข้อบังคับการประชุมของคณะกรรมการ
การควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและออกใบ
อนุญาตสำหรับประกอบโรคศิลปะ

(๓) กำหนดข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบ
โรคศิลปะตามมาตรา ๑๗

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๕๐

(๔) กำหนดมรรยาท แห่งวิชาชีพของผู้ประกอบโรค
ศัลปะตามมาตรา ๑๔

(๕) กำหนดให้แจ้งความต่อคณะกรรมการควบคุม
การประกอบโรคศัลปะ เมื่อผู้ประกอบโรคศัลปะย้ายที่อยู่
หรือตาย

(๖) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ซึ่งต้องไม่เกินอัตรา
ดังต่อไปนี้

๑. ค่าขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต

ประกอบโรคศัลปะ ๕๐ บาท

๒. ค่าแก้ไขหรือเพิ่มเติมอภิไธยครั้งละ ๑๐ บาท

๓. ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียน

ผู้ประกอบโรคศัลปะ ละฉบับละ ๒๐ บาท

๔. ค่าสอบความรู้ ครั้งละ ๕๐ บาท

๕. ค่าหนังสืออนุมัติให้แสดงว่าเป็น

ผู้มี ความรู้ ความชำนาญโดยเฉพาะ

ในการ ประกอบโรคศัลปะอย่างหนึ่ง

อย่างใด ละฉบับละ ๕๐ บาท

๖. ค่าใบแทนใบอนุญาต ละฉบับละ ๑๐ บาท

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๖๐

(๓) กำหนดระเบียบการ อย่างอื่นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕

“มาตรา ๕ ทวิ ให้เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเฉพาะมีอำนาจให้ผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ที่เหตุผลการเชื่อว่าเป็น ผู้ประกอบโรคศิลปะแสดงใบอนุญาตเพื่อให้ตรวจและเพื่อการนี้ให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ ของ ผู้นั้นได้ ในระหว่างอาทิตย์ขึ้นและอาทิตย์ตก

ถ้าปรากฏว่าผู้ใดประกอบ โรคศิลปะ โดยไม่ได้รับ ใบอนุญาตหรือใบอนุญาตที่แสดงไม่ใช่ของแท้ หรือมีเหตุน่าสงสัยว่าเป็นของผู้อื่น ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะหาหลักฐานในการกระทำผิดฐานประกอบโรคศิลปะโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายและในกรณีเช่นนั้น ให้เจ้าพนักงาน

ตอนที่ ๕๕ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๕๐

มีอำนาจที่จะยึดเอกสารหรือ สิ่งของที่อาจใช้เป็นหลักฐานใน
การดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลมในกรณี
ที่ปรากฏจากการตรวจใบอนุญาตว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะ
นั้นปฏิบัติเกินข้อจำกัดหรือ ผิดเงื่อนไขในการ ประกอบโรค
ศิลปะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราช
บัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๖ ให้มีกรรมการชั้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะ
กรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ” ประกอบด้วย
ปลัดกระทรวงการสาธารณสุขเป็นประธาน เจ้าหน้าที่แห่ง
กระทรวงการสาธารณสุขสองคน กระทรวงกลาโหมสอง
คน และมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์วิทยาลัยละ ๒ คน กับ
ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาเวชกรรม ทันตกรรม เภสัช
กรรม การพยาบาล การผดุงครรภ์ สาขาสองคน และ
ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณสองคน ซึ่งปลัดกระทรวง
เป็นผู้เสนอให้รัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นเป็นกรรมการ

ตอนที่ ๕ เล่ม ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๕๐

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นรองประธาน

บรรดากรรมการดังกล่าวในวรรคต้นนอกจากปลัดกระทรวงการสาธารณสุขผู้เป็นประธาน ต้องเป็นผู้ประกอบโรคศิลป์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งคราวหนึ่งเป็นเวลาสองปี และอาจแต่งตั้งซ้ำอีกก็ได้ แต่ไม่ให้เกินกว่าสองครั้งติด ๆ กัน

ถ้าตำแหน่งกรรมการใดว่างลง นอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการขึ้นแทนในตำแหน่งของกรรมการนั้น กรรมการที่แต่งตั้งขึ้นแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากึ่งหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่คณะกรรมการต้องออกตามวาระให้คณะกรรมการที่ออกนั้นดำเนินงานต่อไปจนกว่ารัฐมนตรีจะได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่แทน

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลป์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม

ตอนที่ ๔๕ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๕๕๐

คณะกรรมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๔๓
และให้ใช้ความต่อไปในแทน

“มาตรา ๑๕ ความรู้ในวิชาชีพของผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียน
และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะได้นั้น คือ

(๑) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง

(ก) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรสำหรับสาขานั้น ๆ จากสถานศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะรับรอง แต่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะอาจสอบความรู้ก่อนก็ได้ หรือ

(ข) มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากสถานศึกษาในต่างประเทศและได้รับอนุญาตให้ประกอบโรคศิลปะในประเทศไทยที่ตนได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ทั้งคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว และถ้าบุคคลเช่นนี้มีสัญชาติเป็นไทย ก็ไม่ต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบโรคศิลปะในประเทศไทยที่ผู้นั้นได้รับการศึกษา

ตอนที่ ๔๕ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๕๐

(ค) ผู้ที่มีปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาในสาขาเวชกรรมจากสถานศึกษาดังกล่าวใน (ก) หรือ (ข) ให้ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตในประเภท ก. สำหรับผู้ที่มีประกาศนียบัตรวิชาในสาขาเวชกรรมจากสถานศึกษาของประเทศไทย ซึ่งมีเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่าสี่ปี และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลป์เห็นชอบด้วยหลักสูตรการศึกษาแห่งสถานนั้นแล้ว ให้ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตในประเภท ข. แต่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลป์อาจสอบความรู้ก่อนก็ได้

(๒) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลป์แผนปัจจุบันชั้นสองเป็นผู้ซึ่งได้รับการอบรมศึกษาในสาขาทันตกรรม เภสัชกรรม หรือการผดุงครรภ์ จากโรงพยาบาลหรือสถานศึกษาในประเทศไทย ซึ่งรัฐมนตรีได้กำหนดความรู้และเงื่อนไขอันควรให้ขึ้นทะเบียนได้ไว้ในกฎกระทรวง

(๓) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลป์ในสาขาการพยาบาลเป็นผู้ที่มีประกาศนียบัตรจากสถานศึกษาที่คณะกรรมการควบคุม

ตอนที่ ๔๕ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กันยายน ๒๔๕๐

คณะกรรมการประกอบโรคศิลป์รับรอง แต่คณะกรรมการควบคุม
การประกอบโรคศิลป์อาจสอบความรู้ก่อนก็ได้

(๔) สำหรับผู้ประกอบโรคศิลป์แผนโบราณเป็นผู้
ซึ่งได้รับการอบรมศึกษาจากผู้ประกอบโรคศิลป์แผนโบราณ
ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตแล้ว ตามกำหนดเวลา
และตามเงื่อนไขอันควรให้ขึ้นทะเบียนได้ ซึ่งกำหนดไว้ใน
กฎกระทรวง”

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเรือตรี ถ. ชำรงนาวาสวัสดิ์
นายกรัฐมนตรี